EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Brisele, 10.12.2004
KOM(2004)793 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Ārkārtas finanšu palīdzības sniegšana Armēnijai, Gruzijai un Tadžikistānai

{SEK(2004)1635}

1. IEVADS

Padomes 1997.gada 17.novembra Lēmuma 97/787/EK par ārkārtas finanšu palīdzības piešķiršanu Armēnijai un Gruzijai, grozīts ar Padomes 2000.gada 20.marta lēmumu 2000/244/EK, kas nosaka palīdzības sniegšanu arī Tadžikistānai, 1.panta 3. punkts precizē, ka periods, kura laikā saņēmējvalstīm secīgās daļās ir pieejama palīdzības subsīdijas daļa, beidzas 2004.gadā. Lēmuma 5.panta 2.punktā arī noteikts, ka *"Līdz 2004.gada 31.decembrim Padomei jāpārbauda šī Lēmuma piemērošana uz Komisijas visaptveroša ziņojuma pamata, kurš jāiesniedz arī Eiropas Parlamentam."* Šis ziņojums tiek sagatavots, piemērojot augšminēto Padomes lēmuma noteikumu.

2. ĀRKĀRTAS FINANŠU PALĪDZĪBAS PROGRAMMAS ARMĒNIJAI, GRUZIJAI UN TADŽIKISTĀNAI PAMATS UN GALVENĀS IEZĪMES.

Ārkārtas finanšu palīdzības (ĀFP) programmas par labu Armēnijai, Gruzijai un Tadžikistānai mērķis bija sniegt finanšu atbalstu trijām valstīm, kas saskārušās ar īpaši kritiskām ekonomiskām un sociālām grūtībām, veicot reformas un pāreju uz tirgus ekonomiku, kas norisinājās, pateicoties starptautisko finanšu institūciju (SFI) atbalstam. Laikā, kad tika sagatavota ĀFP programma, Armēnijā un Gruzijā jau tika ieviestas vispusīgas pielāgojumu un reformu programmas saskaņā ar SVF Uzlaboto strukturālo pielāgojumu mehānismu (USPM) piešķiršanas ietvaros. Tadžikistāna joprojām atradās līdzīgas programmas sagatavošanas sākuma stadijā.

Īpaša šo programmu ieviešanas pazīme bija lieli nokavēti ārējie maksājumi Kopienai, kas radušies no Kopienas aizdevumiem šīm trijām valstīm 90.gadu sākumā. Šie nokavētie maksājumi bija jānomaksā, lai ļautu Armēnijai, Gruzijai un Tadžikistānai veltīt visus pieejamos finanšu resursus reformu atbalstam un atvieglotu to izraisītās stingrās ekonomiskās politikas pasākumu sociālās grūtības.

Padome 1997.gada novembrī pieņēma pirmo lēmumu par ĀFP programmu Armēnijā un Gruzijā (Padomes Lēmums 97/787/EK). Ar šo lēmumu Kopiena padarīja pieejamu šīm divām valstīm finanšu paketi, kas sastāvēja no ilgtermiņa aizdevumiem un subsīdijām. Aizdevumu daļa sasniedza maksimāli 170 miljonus euro, ar 15 gadu termiņu un 10 gadu labvēlības periodu. Subsīdiju daļa sastāvēja no 85 miljoniem euro, kas tika izmaksāta secīgās daļās periodā no 1997.gada līdz 2002.gadam. Armēnija un Gruzija attiecīgi saņēma aizdevumu un subsīdijas par attiecīgi 28 miljoniem euro un 110 miljoniem euro (aizdevums) un 30 un 55 miljoniem euro (subsīdijas).

Laikā, kad tika pieņemts lēmums par ārkārtas finanšu palīdzību Armēnijai un Gruzijai, Padome piekrita apsvērt līdzīgu operāciju attiecībā uz Tadžikistānu, tiklīdz to pieļautu apstākļi. Tādēļ, drīz pēc tam, kad Tadžikistāna uzsāka pielāgojumu un reformu programmu, ko atbalstīja SFI (finanšu vienošanās ar SVF USPM ietvaros tika apstiprināta 1998.gada jūnijā), Komisija izteica priekšlikumu paplašināt programmu, iekļaujot tajā arī Tadžikistānu. 2000.gada martā ar šādu nolūku tika pieņemts Padomes Lēmums (Padomes Lēmums 2000/244/EK), kas grozīja Lēmumu 97/787/EK. Tadžikistānai tika piešķirta finanšu palīdzība kopsummā par 95 miljoniem euro (60 miljonu euro aizdevums un 35 miljonu euro subsīdijas). Šis pats Padomes lēmums pieļāva kopējās subsīdiju palīdzības pieaugumu Gruzijai līdz 65 miljoniem euro un pagarināja programmas ieviešanas periodu līdz 2004.gadam.

Ārkārtas finanšu palīdzības programma tika plānota kā papildus finansējums SFI programmai. Maksājumi tika veikti ar noteikumu, ka saņēmēji sekmīgi īstenos finanšu vienošanās ar SVF. Tajā pašā laikā programmas skaidri izteiktais mērķis – finansiālā ilgtspējība un saņēmējvalstu ārējo saistību samazināšana – tika atspoguļots saiknē starp palīdzības maksājumiem un saņēmējvalstu parādu summu samazināšanu. Tādējādi aizdevumu maksājumi un sākotnējās subsīdiju daļas tika piešķirtas pēc tam, kad saņēmējvalstis bija nokārtojušas visas saistības pret Kopienu. Tālāko subsīdiju daļu maksājumi ir saistīti ar saņēmējvalstu sākotnējā parāda atmaksu Kopienai, kas radies no aizdevumiem, kas izsniegti Ārkārtas finanšu palīdzības programmas ietvaros. Viens no programmas mērķiem bija atļaut saņēmējvalstīm sasniegt ārkārtas finanšu palīdzības ieviešanas perioda beigu punktu, kad viņu finanšu saistības pret Kopienu būtu vai nu tādā pašā līmenī, vai būtiski zemākas nekā programmas sākumā.

Subsīdiju daļu maksājumi (neskaitot sākotnējo daļu) arī ir atkarīgi no abu valstu noslēgtās strukturālās politikas pasākumu īstenošanas. Ārkārtas finanšu palīdzības strukturālā nosacītība ir balstīta uz varas iestāžu ekonomisko programmu un tā īpaši mērķēta uz saņēmējvalstu ārējās ilgtspējības uzlabošanu. Jomas, uz ko īpaši mērķē Komisija caur šo nosacītību ir reformas valsts finansēs, valsts pārvaldē (tai skaitā cīņa pret korupciju), finanšu sektors, privatizācija, kopējā vadīšana utt. Tā var iekļaut arī īpašus pasākumus, kas atspoguļo Kopienas prioritātes tās divpusīgajās attiecībās ar saņēmējvalstīm, tai skaitā pasākumus tirdzniecības politikā dažādās ekonomiskās sadarbības jomās, kas noteiktas divpusējās sadarbības nolīgumos. Strukturālās politikas jomas, uz ko mērķē Komisija caur strukturālo nosacītību, kas saistīta ar palīdzības subsīdiju elementu piešķiršanu trijām valstīm, ir apkopotas šī Ziņojuma Pielikuma 1.tabulā.

3. 1997./2000. GADA LĒMUMA ĪSTENOŠANA

3.1. Institucionālā struktūra

Pēc Padomes Lēmuma par ārkārtas finanšu palīdzību Armēnijai un Gruzijai pieņemšanas, Komisija un abu valstu varas iestādes pārrunāja šis darbības termiņus un nosacījumus. Operāciju vispārīgie parametri, tādi kā maksimālās summas un ikgadējās subsīdijas daļas un sākotnējo parādu atmaksāšanas laika noteikšana, tika noteikti Saprašanās Memorandā (*Memoranda of Undertanding* - MOU), ko noslēdza, no Kopienas puses, Komisija un no saņēmējvalstu puses to valdības un centrālās bankas. Aizdevumu īpašie finanšu noteikumi izklāstīti aizdevumu nolīgumos, kas noslēgti tajā pašā laikā. MOU un Aizdevumu nolīgumi tika parakstīti 1997.gadā (ar Gruziju) un 1998.gadā (ar Armēniju). Pēc Padomes Lēmuma 2000/244/EK pieņemšanas, MOU un Aizdevuma Nolīgums starp Komisiju un Tadžikistānu tika noslēgts 2001.gada janvārī. Arī, lai atspoguļotu programmas ilguma pagarināšanu un kopējās subsīdiju piešķīruma summas palielinājumu Gruzijai, tika parakstīts jauns Saprašanās Memorands ar Armēniju (2001.gada augustā) un Gruziju (2001.gada jūlijā).

Ārkārtas finanšu palīdzības darbības galvenie parametri par labu šīm trīs valstīm, kā noteikts MOU (pārskatīts MOU Armēnijai un Gruzijai), ir apkopoti Pielikuma 2.tabulā. Tika paredzēts, ka programmas ieviešanas beigās Armēnijai vairs nebūs nenokārtotu finanšu saistību ar Kopienu, un ka Gruzijas un Tadžikistānas saistību līmenis būs ievērojami samazināts.

Ārkārtas finanšu palīdzības programmas ieviešana starp 1998. gadu (sākotnējie maksājumi Gruzijai un Armēnijai) un 2004.gada trešo ceturksni, kā arī Komisijas nodomi uz šī gada

atlikušo daļu un 2005.gada sākumu tiek precizēti zemāk. Pielikuma 3. un 4.tabulā norādīti programmas kvantitatīvie rezultāti.

3.2. Armēnija

Ārkārtas finanšu palīdzības programmas ieviešana par labu Armēnijai sākās 1998.gada decembrī, kad Armēnija nokārtoja nesamaksātos parādus Kopienai (51 miljons euro). Tas aizsāka Komisijas jaunā aizdevuma maksājumus (28 miljoni euro) un pirmo subsīdijas maksājuma daļu (8 miljoni euro).

Vēl viena subsīdijas daļa (4 miljoni euro) tika izmaksāta Armēnijai 1999.-2000.gadā. Maksājums balstījās uz nosacītības pārskata rezultātiem, kas tika veikts 1999.gada jūnijā un apkopots 1999.gada decembrī. Armēnija no savas puses bija rīkojusies, lai samazinātu savas parādnieka pozīcijas attiecībā pret Kopienu par 5 miljoniem euro. Programmas ieviešana tika pārtraukta 2000.gadā, ņemot vērā Armēnijas nespēju noslēgt jaunu finanšu nolīgumu ar SVF pēc USPM nolīguma beigu termiņa 1999.gada decembrī. Programma tika atjaunota 2001.gadā, pēc tam, kad SVF Valde apstiprināja jaunu Nabadzības mazināšanas un izaugsmes nodrošināšanas programmu trīs gadiem (NMIN – mehānisms, kas aizvieto USPM) 2001.gada maijā. Šis nolīguma termiņš beidzās 2004.gada decembrī.

NMIN programmas noteiktās politikas ietvaros Komisija veiksmīgi realizēja trīs pārskata uzdevumus, kas atbilda trīs ikgadējām ĀFP daļām – 2001.gada jūnijā, 2002.gada jūnijā un 2003.gada decembrī. Katru reizi daļu lielums un sākotnējā parāda atmaksa tika noteikta attiecīgi 5.5 miljoni un 7 miljoni euro. Atbilstošie maksājumi tika veikti 2002.gada sākumā, 2002.gada beigās un 2004.gada jūnijā. Šo operāciju rezultātā Armēnijas parāds Kopienai tika samazināts līdz 2 miljoniem euro. Pēdējās daļas maksājums ĀFP programmas ietvaros (1.5 miljoni euro) ir paredzēts 2005.gadā, pēc tam, kad Armēnija būs atmaksājusi Kopienai pēdējo 1998.gada aizdevuma daļu. Šādējādi nākamā gada sākumā ārkārtas palīdzības programma Armēnijai būs pilnībā sasniegusi savus mērķus gan attiecībā uz subsīdiju maksājumiem, gan sākotnējā parāda atmaksāšanu (Armēnija būs nokārtojusi visus parādus Kopienai).

3.3. Gruzija

Ārkārtas finanšu palīdzības programmas ieviešana par labu Gruzijai sākās 1998.gada jūlijā, kad Gruzija nokārtoja nenomaksātos parādus Kopienai (131 miljoni euro) un Kopiena pēc tam izmaksāja 110 miljonu euro aizdevumu un 10 miljonus euro subsīdiju daļu.

Otrā subsīdiju daļa (9 miljoni euro) tika izmaksāti 1999.gada septembrī, pēc tam, kad Gruzija veica pirmo sava parāda Kopienai atmaksājumu 10 miljonu euro apmērā. Programmas ieviešana tika pārtraukta 2000.gadā, kad Gruzijas varas iestādes nepanāca nolīgumu ar SVF par jaunu finanšu nolīgumu (1996.gada USPM termiņš beidzās 1999.gada augustā), un tika atsākta tikai 2001.gadā, pēc tam, kad SVF valde apstiprināja jaunu trīsgadu NMIN programmu 2001.gada janvārī. Pamatojoties uz Gruzijas mainīgajiem panākumiem makroekonomikas un strukturālo reformu realizācijā, Komisija nolēma izmaksāt tikai daļu no 2001.gada daļas (6 miljonus euro) un izvirzīt nosacījumus atlikušās daļas izmaksai (5.5 miljonus euro), lai veicinātu strukturālo reformu progresu. Pirms pirmās daļas izmaksas 2001.gada decembrī, Gruzija veica sākotnējā aizdevuma atmaksu Kopienai 8 miljonu euro apmērā. Pēc tam, ņemot vērā politiskās situācijas pasliktināšanos Gruzijā 2001.gada otrajā pusē, šajā gadā lielākajā daļā nebija nozīmīga progresa strukturālajās reformās. Ārkārtas finanšu palīdzības programmas ieviešana tika vēlreiz apstādināta, atsākot to tikai 2004.gadā, pēc politiskajām pārmaiņām Gruzijā 2003.gada novembrī.

Gruzijas jaunā valdība ir sākusi jaunu sakārtošanas un reformu ciklu. Valsts jauno varas iestāžu stratēģija ir ieguvusi atbalstu no SFI – jaunu trīsgadu NMIN programmu un jaunus sakārtošanas kredītus atbilstoši apstiprināja SVF un Pasaules Banka pagājušā gada jūnijā un starptautiskā ziedotāju grupa. Ārkārtas finanšu palīdzības programma arī ir atsākta. Pirmais solis būs subsīdijas daļas 6.5 miljonu euro apmērā izmaksa, kas balstās uz 2002.gadā veiktās, bet neapkopotā politikas pārskata rezultātiem (drīz pēc pārskata Gruzijas SVF sponsorētā programma tika izbeigta un maksājums tika atcelts). Pirms nākamā subsīdiju maksājuma Gruzija veiks sākotnējā aizdevuma atmaksāšanu par summu, kas identiska Kopienas 1998.gada aizdevumam. Šīs darbības rezultātā ārkārtas finanšu palīdzības maksājumi Gruzijai sasniegs 31.5 miljonus euro (no maksimālā apjoma 65 miljoniem euro) un Gruzija būs samazinājusi sava parādu Kopienai par 24.5 miljoniem euro.

Gruzijas varas iestādes vēlas izmantot labvēlīgo ekonomiskās politikas vidi, lai samazinātu turpmāk valsts parādu Kopienai, tādējādi uzlabojot vidēja termiņa parādu ilgtspējību. Ar šādu perspektīvu tās jau ir lūgušas no Eiropas Savienības ārkārtas finanšu palīdzības īstenošanas turpināšanu un sagaida, ka finanšu atbalsts no Kopienas varētu palīdzēt valstij samazināt tās ārējos parādus līdz daudz pieņemamākam līmenim.

3.4. Tadžikistāna

Programmas ieviešana Tadžikistānā sākās 2001.gada martā, kad Kopiena izsniedza jaunu aizdevumu (60 miljonus euro) un pirmo subsīdiju daļu (7 miljonus euro). Pirms šiem maksājumiem Tadžikistāna bija nokārtojusi valsts nesamaksātos parādus Kopienai, kas sasniedza gandrīz 79 miljonus euro.

Vēl viena 7 miljonu euro daļa tika izsniegta 2001.gada decembrī. Valsts sākotnējā parāda atmaksājuma summa tika noteikta 8 miljoni euro, kas ir ievērojami mazāka nekā maksimālā sākotnējā parāda atmaksājuma summa, kas noteikta abpusējā MOU (12 miljoni EIRO). Komisija nosprieda, ka Tadžikistānas finanšu situācija attaisno saldo debitora pozīcijas samazinājuma ierobežošanu līdz mazākam apjomam.

Komisija veica vēl divus programmas pārskatus Tadžikistānā – 2002.gadā (jūnijā) un 2004.gadā (martā un jūnijā). Trešās ikgadējās daļas maksājums tika veikts 2003.gada sākumā, pēc tam, kad 2002.gada decembrī SVF bija apstiprinājusi jaunu NMIN nolīgumu, kas aizvietoja iepriekšējo USPM/NMIN programmu, kuras termiņš beidzās 2001.gada decembrī. Šī jaunā nolīguma termiņš beigsies 2005.gada decembrī. Ceturtās daļas maksājums tiek plānots līdz 2004.gada beigām. Abu daļu apjoms sasniedz 7 miljonu euro un to izsniegšana ir saistīta ar priekšlaicīgo parāda atmaksāšanu 8 miljonu euro apmērā (apjoms atbilst valsts finanšu saistībām).

Vēl vienu daļu 7 miljonu euro apmērā ir paredzēts izsniegt 2005.gada sākumā. Atbilstošā sākotnējā parāda daļas summa tiks noteikta programmas pārskata laikā. Kā rezultāts operācijai 2004.gadā – 2005.gada sākumā, tiks izmantota pilna subsīdiju palīdzības summa, kas piešķirta Tadžikistānai, . Paredzēts, ka Tadžikistānas parāds Kopienai samazināsies līdz 28 miljoniem euro (pieņemot, ka priekšlaicīgais parāda atmaksājums atkal būs vienlīdzīgs ar 8 miljoniem euro).

Skatoties uz priekšu, Tadžikistāna gatavojas turpināt savu priekšlaicīgo parāda atmaksājumu politiku Kopienai, ar mērķi uzlabot vidējā termiņa parāda ilgstspējību, kas varētu būt nepieciešami ārkārtas finanšu palīdzības turpināšanai.

4. ĀRKĀRTAS FINANŠU PALĪDZĪBAS PROGRAMMAS EKONOMISKIE REZULTĀTI

Veicinot sakārtošanas un reformu procesus trijās valstīs plašākā SFI finanšu atbalsta ietvaros, ārkārtas finanšu palīdzības programma ir sniegusi ievērojamu labumu Armēnijai, Gruzijai un Tadžikistānai. Joma, kurā ārkārtas finanšu palīdzības ieguldījums ir bijis visnozīmīgākais, ir atbalsts, kas sniegts trijām valstīm, lai samazinātu to ārējo parādu un tādējādi uzlabotu vidējā un ilgtermiņa ārējo finanšu ilgtspējību. Programmas ieviešanas sākuma stadijā (aizdevumu izsniegšana un sākotnējās subsīdiju daļas) Armēnija, Gruzija un Tadžikistāna varēja nokārtot lielos nesamaksātos Kopienas kredītus un tādējādi normalizēt finanšu attiecības ar Eiropas Savienību un kopumā ar finansētāju grupu. Turpmākie subsīdiju maksājumi ļāva trim valstīm samazināt tālāk parādus Kopienai un tādējādi virzīties uz priekšu, lai sasniegtu spēcīgu finanšu pozīciju. Tas bija īpaši nozīmīgi Armēnijai un Tadžikistānai. Kad programma tika ieviesta, Armēnijas parāds Kopienai pārsniedza 50 miljonus euro un tiek sagaidīts, ka tas tiks samazināts līdz nullei; Tadžikistānas parāds tuvojās 80 miljoniem euro un tas būs zemāks par 30 miljoniem euro. Programmas rezultāti ir mazāki Gruzijas gadījumā, valsts joprojām ir parādā Kopienai vairāk kā 85 miljonus euro (parāds ir samazinājies no 130 miljoniem euro, kāds tas bija 1998.gadā).

Kopienas ārkārtas finanšu palīdzības devums citās sakārtošanas un reformu procesos saņēmējvalstīs ir sasniegts galvenokārt caur atbalstu īpašai strukturālajai politikai īpašas nosacītības ietvaros (skatīt arī 2.nodaļu un Pielikuma 1. tabulu). Šis ieguldījums tiek novērtēts vispārākā ekonomisko reformu progresa programmas ieviešanas laikā attīstības ietvaros.

Armēnijā ekonomiskā atlabšana sākās jau 1995.gadā un tā tika paātrināta ar SVF USPM/NMIN nolīgumu 1996. un 1999.gadā. Šajā izšķirošajā brīdī Armēnijas ekonomikai sākās ārkārtas finanšu palīdzības ieviešana. Kopš 1998.gada Armēnijas izaugsme ir 9% gadā un makroekonomiskā nelīdzsvarotība ir radikāli samazināta. Armēnija ir arī veiksmīgi ieviesusi plašu strukturālo reformu klāstu tādās jomās kā aplikšana ar nodokli un valsts finanšu pārvaldība, uzņēmumu pārstrukturēšana, privatizācija un banku sektors. Vairākas nozīmīgas strukturālās reformas atbalstīja Kopiena ar nosacītības palīdzību, kas saistīta ar ārkārtas finanšu palīdzības subsīdiju daļu izmaksāšanu. Ņemot vērā uzlabotos makroekonomiskos rezultātus un progresu strukturālajā reformā, Armēnija iespējams ir uz daudz spēcīgāka attīstības un izaugsmes ceļa.

Lielākajā ārkārtas finanšu palīdzības perioda daļā **Gruzijas** sniegums sakārtošanas un reformu politikas ieviešanā bija neapmierinošs, neskatoties uz vairākiem sasniegumiem (t.i., banku darbības regulēšana un kontrole). Īpaši pēc pirmā reformu viļņa periodā, kurā tika piemērota SVF pirmā USPM/NMIN programma (1996.-1999.gads), bija nelieli uzlabojumi valdības un makroekonomikas (lielākoties fiskālās ekonomikas) vadīšanā. Bez adekvātas politiskās vides virzība uz ekonomisko atlabšanu un spēcināšanu Gruzijā ir bijusi daudz lēnāka nekā Armēnijā. Tomēr pašlaik situācija ir daudz savādāka. Pēc politiskajām pārmaiņām 2003.gada beigās, Gruzijas jaunās varas iestādes uzsāka stipru sakārtošanas un reformu programmu, kas virzīta galvenokārt uz divām jomām, kurās valsts ir tikusi visvairāk kritizēta nesenā pagātnē – pārvaldība un fiskālā vadība –, kurās pēdējo divpadsmit mēnešu laikā jau sasniegts ievērojams progress.

Četros ārkārtas finanšu palīdzības programmas ieviešanas gados **Tadžikistānā** valsts ir parādījusi samērā iespaidīgus sasniegumus. Vispārējā ekonomiskā situācija ir ievērojami uzlabojusies: izaugsme tuvojas 10% gadā, fiskālā un monetārā politika ir stiprināta, tekošā konta deficīts ir samazinājies un ārējais parāds ir atgriezies daudz pieņemamākā līmenī. Pie tam tika veikts ievērojams pirmās paaudzes strukturālo reformu skaits (t.i., cenu un

tirdzniecības liberalizācija, privatizācija). Kopiena atbalstīja vairākas nozīmīgas strukturālās politikas caur savas finanšu palīdzības nosacītību. Ekonomiskie apstākļi Tadžikistānai tiek prognozēti kā labvēlīgi tuvējā nākotnē, kad paredzēts sekmēt lielāko daļu PRSP un NMIN programmās paredzētās strukturālās reformas, paredzot, ka finanšu atbalsts no SFI un finansētāju grupas netiek pārtraukts.

Valsts specifiskā attīstība un politika šajā periodā gan makroekonomikas, gan finanšu pārvaldības un strukturālo reformu jomā tiek precīzāk aprakstīta pievienotajā Komisijas darba dokumentā.

5. NOSLĒGUMS

Komisijas programmas ieviešanas rezultātu novērtējumu var apkopot šādi. Ārkārtas finanšu palīdzības programma bez šaubām ir palīdzējusi Armēnijas, Gruzijas un Tadžikistānas virzībai uz reformām un finanšu stabilitāti. Tomēr sākotnējie ārkārtas finanšu palīdzības programmas mērķi nav pilnībā sasniegti Gruzijas gadījumā un, mazākā apmērām, arī Tadžikistānas gadījumā. Neskatoties uz zināmiem uzlabojumiem, šo divu valstu finanšu saistības ar Kopienu joprojām ir lielas, un, vispārīgi runājot, vidēja un ilgtermiņa parādu ilgtspēja tuvākajā laikā nav sasniedzama. Parādu attiecība pret ienākumiem un iekšējais kopprodukts joprojām ir augsti, pat ja tiek sasniegta ātra valsts ienākumu izaugsme attiecībā pret iekšējo kopproduktu. Visbeidzot, abas valstis turpina būt atkarīgas no ārējās palīdzības, lai ieviestu strukturālās reformas savas nabadzības samazināšanas un izaugsmes stratēģiju ietvaros.

Tomēr, ņemot vērā neseno labvēlīgo ekonomisko attīstību Gruzijā un Tadžikistānā un labāku ekonomiskās politikas vides kvalitāti abās valstīs, progresa sasniegšana reformu un ārējās finanšu ilgtspējas jomā ir nozīmīgi uzlabojusies. Šajos apstākļos ārējais finanšu atbalsts abām valstīm sniedz daudz labākas iespējas panākumiem.

Lai īstenotu ārkārtas finanšu palīdzības programmas nepabeigto darba gaitu, Komisija paredz izteikt priekšlikumus turpmākai rīcībai. Šāda rīcība būs mērķēta uz turpināšanas atbalstīšanu un ekonomisko reformu paātrināšanu un īpaši uz palīdzību Gruzijai un Tadžikistānai ieviest godkārīgāku parādu samazināšanas politiku. Komisija izlems, vai sniegt priekšlikumus par iespējamo turpmāko rīcību pēc rūpīgas daudzu parametru izvērtēšanas, tai skaitā, papildus finanšu vajadzībām, kas saistītas ar sākotnējo parādu atmaksāšanu, vispārējo ekonomiskās politikas kvalitāti, varas iestāžu politiskajām saistībām un iespējamā Kopienas atbalsta attiecībā uz parāda atvieglojumiem, ko nodrošina oficiālie kreditori (Gruzijas gadījumā), nepretrunīgumu.

Komisija arī ir nodomājusi pēc iespējas ciešāk integrēt sekojošās finanšu palīdzības darbības vispārējā Eiropas Savienības attiecību ar šī reģiona valstīm un tās atbalstu ekonomiskām un politiskām reformām ietvaros.

PIELIKUMS

Table 1

Main areas of structural conditionality in EFA programme 1998-2004

	Armenia	Georgia	Tajikistan
Public finances			
Tax administration	+	+	+
Budgetary planning (incl. MTEF)	+		
Budget expenditure and treasury system (incl. arrears)	+	+	+
Public debt management			+
Quasi-fiscal deficits	+		+
Business climate			
Improving legislation and regulatory environment	+	+	
International Accounting Standards	+		+
Civil Service reform			
public sector employment	+		
anti-corruption	+	+	+
Privatisation and restructuring of public enterprises			
small scale privatisation	+	+	+
medium and large state-owned enterprises	+	+	+
incl. Energy utilities	+	+	+
Telecommunications		+	
Transport infrastructure		+	
Industrial enterprises	+	+	+
Banking sector			
restructuring/privatisation of state-owned banks	+	+	+
Prudential regulations and banking supervision	+	+	+
Agricultural reform			
Land ownership	+	+	+
Restructuring of state farms			+
Trade policy			
Trade legislation	+	+	
Specific EU-related trade policy measures		+	

Table 2

Overview of the Community EFA to Armenia, Georgia and Tajikistan

in million EUR

	Armenia	Georgia	Tajikistan
Settlement of arrears	51	131	79
New loan	28	110	60
Total grants (up to)	30	65	35
Initial tranche (disbursed simultaneously with the loan)	8	10	7
Cumulated annual tranches	22	55	28
Early debt repayment foreseen (up to)	28	81	48
Outstanding debt to EC foreseen at end of prog.	-	29	12

Table 3

Implementation of the Community EFA to Armenia, Georgia and Tajikistan - Detail

in million EUR

	1998	1999	2001	2002	2003	2004		2005	Total
						Q1-Q3	Q4 (**)	(***)	
Armenia									
Grant disbursement									
planned (*)	8	4	5.5	5.5	5.5	1.5			30
actual	8	4		11		5.5		1.5	30
Early debt repayment									
planned (*)		5	7	7	7	2			28
actual		5		14		7		2	28
Georgia									
Grant disbursement									
planned (*)	10	9	11.5	11.5	11.5	11.5			65
actual	10	9	6				6.5		31.5
Early debt repayment									
planned (*)		10	15.5	18.5	18.5	18.5			81
actual		10	8				6.5		24.5
Tajikistan									
Grant disbursement									
planned (*)			14	7	7	7			35
actual			14		7		7	7	35
Early debt repayment									
planned (*)			12	12	12	12			48
actual			8		8	8	8		32

(*) For years 2001-2004, in Memoranda of Understanding concluded in 2000-2001.

(**) Operations under preparation. Payments to be made before the end of 2004.

(***) Payments to be made un 2005 based on budgetary commitments to be made in 2004 (Q4).

Table 4

Implementation of Community EFA to Armenia, Georgia and Tajikistan - Summary

in million EUR

		Made 1998-2004		Under prep.	Commitment	Total
		Initial tr.	Annual tr.	2004	foreseen (2004)	
Armenia						
	grant disbursements	8	20.5		1.5	30
	early debt repayments		26		2	28
pm -	outstanidng debt to EC (end programme)					-
Georgia						
	grant disbursements	10	15	6.5		31.5
	early debt repayments		18	6.5		24.5
pm -	outstanidng debt to EC (end programme)					85.5
Tajikistan						
	grant disbursements	7	14	7	7	35
	early debt repayments		16	8	8	32
pm -	outstanidng debt to EC (end programme)					28
Total						
	grant disbursements	25	49.5	13.5	8.5	96.5
	early debt repayments		60	14.5	10	84.5